

РЪЧЪ ПРИ ОТВАРЯНЕ ЗАСЕДАНИЯТА НА КОМИСИЯТА ЗА ПОДОБРЕНИЕ ПОЛОЖЕНИЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО.¹

[Отъ в. Миръ, № 89, 25 априль 1895 г.]

Господа,

Задачата на комисията, заседанията на която отварямъ днесъ е опрѣдѣлена отъ приказа. Както се вижда отъ него, въ нейния съставъ влизатъ не толкова хора специалисти по земледѣлието, колкото лица въщи по економическото положение на селската маса, по науката на правото. Причината на това е явна: почти всичкитѣ въпроси, съ които имате да се занимавате, сж економически или юридически. Който познава нашето селско население, той знае, че четири сж главнитѣ врагове на неговото благосъстояние:

Първиятъ врагъ е незнанието. Но съ тоя врагъ ние оставаме да се разправя нашето министерство на народ. просвъщение, нашиятъ земледѣлчески съвѣтъ, нашитѣ земледѣлчески училища и надзиратели, чиято мисия е да избавятъ чрѣзъ земледѣлческото образование и живия примѣръ нашитѣ селяни отъ невѣжеството и рутината.

Вториятъ врагъ сж стихийнитѣ нещастия. Кой не знае, че и най-събудениятъ и добриятъ нашъ селянинъ е изложенъ да загуби единъ прѣкрасенъ день, не по своя вина, ако не всичко, то повече отъ състоянието си, влѣдствие на огънь, градъ или смъртъ на добитъка? Стоката на гражданина е изложена на една само опасностъ, огъня, оная на селянина — на три.

Третиятъ врагъ сж нуждитѣ, слабоститѣ и непрѣдвидливостъта, присжици на човѣческата природа. Била тя сел-

¹ Въ тая комисия вземаха участие, подъ мое прѣдседателство, г. г. М. Теневъ, А. Каблешковъ, Георги Груевъ, Ст. Караджовъ, К. Се-
рафимовъ, Хр. Фетфаджиевъ, А. Манушевъ, Ив. Тюлевъ, Георги Кон-
суловъ и Боне Х. Петровъ.